

Megjelenik hetenkint
háromszor
kedden, csütörtökön
és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhiv.:
Sátoraljauhely,
Főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk
vissza.

Telefon: 42. szám.

Templén

Politikai hírlap

Sátoraljauhely,
1919. november 22.

Felelős szerkesztő: **Dr. HALASI ANDOR** Szerkesztő: **BROÓ JÓZSEF**
Főmunkatárs: **NAGY ANDOR**

Ötvenedik évf.
50. szám (5860.)

A bolsevizmus ellenszere.

Mi a bolsevizmus? Ázsiai Oroszország lelki nyavalyája. Mi minden bacillus táplálja?

Először is a zsarnokságra való hajlam. A zsarnoki düh, amely az örület göggyével mindent és mindenkit az ökle alá akar törni.

Másodszor: a kritikai képesség és a felelősségérzet teljes hiánya. Nem becsül semmi értéket, semmi önértéket.

Asután: az emberszeretet, a krisztusi lélek teljes hiánya. Kulturátlan durvaság, amelynek nincs érzéke a szenvedés iránt. Nem ismeri a szívet, nem látja — a maga teljes paradicsomi gazdagságában — a föld legértékesebb, legboldogtalanabb kincsét, magát az embert.

A cári zsarnokság ördögi visszképe a bolsevizmus. Lenin egy alvilági óár, aki a pokol erkölceivel, a kegyetlenség, a bosszu állati indulatával akar kormányozni.

Bolseviki uralomra csak olyan nép alkalmas, amelynek emberi önérzete, polgári öntudata fejletlen. Zsarnoki vezetés alatt álló tömegek, önértéktől, polgári öntudatuktól megfosztott lelkek adnak gyökeret neki.

Minél fejlettebb politikai iskolán megy keresztül egy nép, annál kevésbé lehet ilyen ázsiai zsarnoksággal megnyergelni.

Demokratikus népek soha meg nem kaphatják ezt a lelki kórt. Önértékes, öntudatos polgárok összetartó láncosa soha meg nem fogja engedni, hogy a sorsa felől a megkérdőzése nélkül terrorral, zsarnoksággal intézkedhessenek kalandorok, a kik az övénel alacsonyabbrendű gondolkodást képviselnek. Ugy ők ki maguk közül az ilyen kártékony politikai férgek, mint ahogy a napfény öli a penészgombát.

Nálunk — heveny átmenettel — csak azért üthette fel a fejét, mert ép akkor jelentkezett, amikor már át akartunk térni az angol értelemben vett gyökeresen demokratikus államberendezésre, — de még nem voltunk reá nevelve. A háborus vereség okozta lelki savart és leromlást emellett ugyesen használták ki a halál, a szétomlás apostolai.

A pusztán parancsra és engedelmes-ségre felépített társadalom, — állampolgárainak lelki alkatánál fogva, — soha

végleg ki nem kerülheti a bolsevizmus vészelyét.

Ennek a betegségnek egyedüli ellenszere, amely minden időkre megóvja tőle a társadalmat: a demokrácia.

A demokrácia a munka becsületén, a jogok kölcsönös tiszteletben tartásán, a polgári öntudaton, a közintelligencián épül.

Gróf Széchenyi István mondotta: a közintelligencia az önkénynek egyedül egy való fékje.

Bármilyen kormány is alakul az újjászületett magyarság felett, ha a bolsevizmus ellenszerét keresi, ezt a demokráciában kell megtalálnia.

A letűnt rendszer bűnöinek üldözése csak tüneti kezelése a bajnak. A gyökeres orvosság a demokrácia.

A demokrácia elfajulásával szemben igenis szükség van erős lelki ösztönökre, a felelősségérzet elültetésére, a társadalom egész testét átható közös gondolkozásra, amely meg nem hamisított morális öntudattal büntet és jutalmaz, akadályoz és segít. A paraszt ősi, romlatlan, szívós erkölcsét s a kereszténység kipróbált benső fegyelmét urrá kell tenni a lelkeken.

Erkölcsei öntudat és polgári öntudat. Ez a kettő együtt örökre kiirtja a bolsevizmus minden csiráját.

Az erkölcsi öntudat megerősítését bizuk a nemzet nagy nevelőire, szent életű, ihletett, lánglelkű egyházi nagyságokra.

Az államférfiu, a politikus azonban intézményeket alkosson s ezeken belül tegye lehetővé a polgári öntudatot, a polgári önértéket s ezek elfeltételét, a közszabadságokat. Ugy a szabadságot, mint ennek tultengése elleni védelmet bátyázza körül jogi garanciákkal. Hogy mindenki szabadon, büszkén, örömmel, önértékesen fejthesse ki képességeit. Mert a nemzet munkából él, evvel gazdag vagy szegény.

A bolsevizmus nem becsüli a munkát. A demokrácia nem engedi a munka lebecsülését.

Bármilyen kormány jöjjön, a bolsevizmus ellenszerét a demokráciát várjuk tőle.

Uj karhatalmi kirendeltség. A felvidéki karhatalmi parancsnokság a Bodrogköz meg nem szállott részére Páczin székhellyel járási karhatalmi parancsnokságot szervezett. A parancsnok Noel tüzérszázados.

A gazdátlan város.

A düledező Vörös Ökör.

Az átkosan hibás gazdasági politikának kétségtelenül legjobb példája lehet a város legforgalmasabb utvonalan éktelenkedő Vörös Ökör düledező épülete.

A Fő-utca amugy is minden jóízűség nélkül épített házaik közül sivaran és siralmasan emelkedik ki gondozatlanságával, elhanyagoltságával és ódonosságával.

A Vörös Ökörhöz fűzött tervezeteket már az első időkől kezdve a legrosszabb előjelek kísérték. A vétel is annak a jegyében történt.

Annak idején a hatalmas, két utcára néző Vörös Ökör épületet, minden tartóságával együtt 20000 koronáért ajánlotta megvételre a városnak az akkori tulajdonos. A város az ajánlatot visszautasította, ellenben később mégis csak megvásárolta 150,000 koronáért.

Szédületesen nagyszabásu tervek merültek fel a Vörös Ökör kihasználására vonatkozólag. Mert eszme, gondolat és terv megterem itt bőven. Van hozzá elég sok fej és sok hivatal.

A város mérnöki hivatala a tervek kidolgozásában mindannyiszor deraken munkát végzett.

A sok terv között egy Vigadó építését is elképzelték. Lett volna ott modern szálloda, kávéház, kaszinó, hangversenyterem, vagyis mindaz, amire a városnak feltétlenül szüksége van s amit még ma is nélkülöz. Utána egy hatalmas vásárosház építését határozták el. És végül, hogy teljes legyen a kép, színházat is akartak építeni.

Ennyi munka után jött a pihenés, a közöny és a háboru. A Vörös Ökör, mely arányai miatt ezekre menő jövedelmet hajthatna a városnak, ma valósággal tarhat jelent a számára. A költségvetésben, bevételként beállított tételben 12,000 korona van kimutatva. Ezzel szemben a város öt, hat, sőt volt olyan év is, hogy hét ezer koronán felüli összeget fizetett ki a javítás és tatarozás munkálataiért.

Tudjuk, hogy a mai viszonyok esernyi baja közepette nem szerepelhet első helyen a Vörös Ökör újjáépítése. De az unalomig is egyre csak azt hangoztatjuk, hogy ma, mikor annyi munkások hever parlagon, nem célszerű a munka megkezdését későbbi, bizonytalan időpontra halasztani.

A Vörös Ökör napról-napra szomorubb és öregebb lesz. Roskadosó inakkal, földrebukó fejjel, feltartóhatatlanul halad a pusztulás felé.

Hírek

Fehér világ.

Éjszaka besurrant a házak közé a láthatatlan festő. Az éjjeli széllel jött s a csillagok között távozott. Mire felébredtünk, fehérre festette a várost. Alig hittünk a szemünknek.

A rég elfeledett csillogó kockacukorral álmodtunk. Azt álmodtuk, hogy óriási, ezer ablakos épületekben munkászekek sürgötek-forogtak. A kezük bűvös érintése alatt mindjobban tisztult, fehérlett, csillogott a földből kihuzott sötét répa husa. A kis fehér kockák gyűltek, szaporodtak, nagy oszlopokká, hegyekké nőttek. Jutott belőlük boldog-boldogtalannak, amennyi kellett s még azután is annyi maradt, hogy toronymagas mozsarakban törték finom liszté, tele szórták vele az utcákat és házakat, hogy hófehér tisztaság takarja, tüntesse el a rég felgyűlemlett szemetet, romot, a nagy kopottságot.

Az éji festő az álmodunkba mártotta ecsetjét s avval festette tisztává, makulátlanlanná, édessé a világot...

Hideg szobánkban puha hermelinről, fehér rókaprémről, nagy nehéz, ezüstös fényű jegesmedve-bőrről álmodtunk.

S reggelre kelve puha prémen jártunk. Lábunk kopogása, testünk sulya eltűnt. Fehér tündérvilágba kerültünk. Gyermekkorunk mesehangjait halljuk halkán csengetni a fehér pettyes levegőgömbben — egyikét utcahosszat — aztán elhal az álom. Felébred a valóság, amelyet nekünk kell tovább festeni — a tettek özőnével.

Nyissuk meg a fürdőt.

A kultúra kezdete a tisztaság. Lehetetlen állapot, hogy egy 22,000 lelket számláló városban egyetlen fürdő ne álljon rendelkezésre a lakosságnak.

Fürdőszobát a legtrikább lakásban találunk. Aki fürödni akar, kénytelen Kassára, vagy Miskolcra átmenni.

A legnagyobb áldozatot is meg kell hoznia a városnak a Diana-fürdő megnyitása érdekében. A szénbehozatal már megjavult annyira, hogy időről-időre gondoskodni tudunk a minimálisan szükséges szénellátásról — a villanyüzemben. Talán nem fogja a világítás folytonosságát zavarni, ha hetenkint kétszer, de legalább egyszer befűtik a Diana-fürdőt.

Még ha fával kéne is fűteni, akkor is, köztisztasági és közegészségügyi érdekből, be kell szerezni az ehhez szükséges tüzfűt. Legyen egy fürdés ára 20 korona, ezt is szívesen megfizetik azok, akik régóta nélkülözik az egész testi-lelki közérdeket felfrissítő, a test ruganyosságát visszaadó fürdést. Még mindig kevesebbe kerül, mint ha Kassára, vagy Miskolcra kell ezért átnézni.

— Személyi változások a Hangyánál. Tariczky Jenő a Hangya sátoraljaujhelyi kirendeltségének főnökét Budapestre, a központba rendelték be szolgálattételre. Helyette Tólos Istvánt bízták meg a vezetésével. — Ugyanekkor visszahelyezték Percz Jenő áruosztály főnökét.

Szerellem.

Hős vagyok, ha látlak. Kevélyen
Mustrállak. Rangosan megállók.
Fagyosan ropog a beszédem.

Ciróka, csókra kész tekintet
Nem igéz. Némán hagy szép szavad.
Durva vagy? Félvállról legyintek.

Ha felsir kacajod, nem kérdelem,
Mi bajod? A válás nem lágyít,
Könyvárás sóhajod megsértem.

Tőled ha elmegyek, kurjantok,
Nevetek. Vár a bor, száz leány,
Csók-csokor, új nóták, kalandok.

Vad zene-árba bukom be az éjben,
Vad szemem áthat a füstön kevélyen.
Nem dalol itt, csak a kancsóm meg én.
Csengd ki te kancsóm,
Most leli kedvét egy hetyke legény.

Hulljatok égve ti csók-aranyok,
Bugjátok fülembé forró dalok,
Tűzzön a fény nyila, zugjon a láng.
Igy nagy az élet,
Vágjuk a sorsot, mérjük a lányt.

Félve ha végre szobámba bebottolom,
Szeppen az ablak, reccsen az otthon,
Rám ver az óra, hogy: ugy kell! ugy kell!
Ki bántott engem?
Felsir a párna: borulj rám, bujj el.

Halasi Andor.

— A színházi babavásárt hétfőn és kedden tartja meg Váradi Izsó a városi színházban. Ertesítjük a közönséget, hogy az eredetileg szombat és vasárnapra váltott jegyek közül a vörös színűek a hétfői előadásra, a sárgák a keddi előadásra érvényesek. Külön táncos jegyeket a táncmulatságra az előadás után 10 órakor a helyszínén lehet váltani 10 koronáért. Az előadásra váltott jegy a táncmulatságra érvényes, de ajegyét meg kell őrizni. A hétfői előadásra már minden jegy elfogyott.

— Nem kapnak nyugdíjat a megszállott területen levő nyugdíjasok. Báró Korányi pénzügyminiszter rendeletet adott ki, melynek értelmében mindazon nyugdíjasok részére, akik nyugdíjukat eddig a magyar államtól kapták és megszállott területen laknak, további intézkedésig nyugdíjilelmenyük nem fizethető ki.

— Korcsolyázás. Váratlanul megérkezett a fagy és a korcsolyázás rövidesen megkezdődhetik. A korcsolyapálya kezelését az idei szezonra is a S. A. C. vette át. A pálya és a melegedő helyiség javítási munkálatai még e héten befejeződnek. A S. A. C. értesíti a korcsolyázó közönséget, hogy a szezonra bérletjegyeket bocsát ki. A bérlet clubtagoknak 30 korona. Nem tagoknak 50 korona. Tízennégy éven aluli diákok 20 koronát fizetnek a bérletért. Napijegy 3 korona. Tízennégy éven aluli gyermekeknek 1 korona. Bérletjegyek csak november hó 30-ig válthatók ki. November 30. után a Club bérletet nem fogad el. A bérletek a Dubay-cukrászdában jegyezhetőek elő.

— Vasúti forgalom koriátózása Szlovénkövával. A cseh-szlovák államvasutak igazgatósága a szénhiány miatt november 20-tól a következő irányú vonatok közlekedését beszüntette: Kassa—Beregszász, Legenye—Nagyimihály—Beregszász, Szaláncz—Kassa, Legenye—Mezőlaboroz, Ungvár—Csap, Csap—Munkács, Bátor—Munkács. Valamint az egyik Kassa—Pozsonyi gyorsvonatot.

— Csempészek üldözése. Csütörtökről péntekre virradó éjjel az ujhelyi állomáson a csehek csempészet gyanuja miatt három Kassáról érkezett utast fogtak el. Egyikük letartóztatás közben megiramodott, majd mikor a csehek üldözni kezdték, fegyvert fogott az üldözőire és eltűnt. Minthogy a letartóztatottak egyike azt vallotta, hogy eltűnt társuk a Kossuth-utca 32. számú házában lakó albérlő barátja, éjjel egy órai időközben két cseh patrul hatolt be a lakásba, hogy ott házkutatást tartson. A kérdéses albérlő napok óta nincs itthon, Kassára utazott s még nem tért vissza. Egy cseh tiszt két szuronyos baka kíséretében behatolt a lakás másik szobáját bérlő dr. Halasi Andor szerkesztő szobájába s őt is igazolásra szólították fel — éjnek éjszakáján. A cseh tiszt parancsra hivatkozott s kijelentette azt is, hogy amennyiben a keresett egyént megtalálják, nyomban lelővik.

— Menekültek segélyének beszüntetése. Miután a menekültek a megszállt hatóságok engedélye alapján hazautazhatnak s másrészt az államkincstár a menekültek költségeivel állandóan meg nem terhelhető, a menekültek segélyének kifizetését a magyar belügyminiszterium f. évi 81553. sz. a. kiadott intézkedésével október hó végével beszüntette. A miniszteri rendelet szerint az összes menekültek figyelemzetendők, hogy amennyiben haza nem utaznak, úgy létfenntartásukról ezentul maguk tartoznak gondoskodni, mert csakis azon menekültek részesíthetők egyszeri segélyezésben, akiknek hazautazása betegségük folytán lehetetlen. Az osztrák, galicziai, bukovinai stb. menekültek segélyben egyáltalán nem részesíthetők, hanem a rendeletnek megfelelőleg saját költségükön mielőbb elszállítandók hazájukba.

— Megnyílik a Népkönyha. Közölték velünk a következőket: A sátoraljaujhelyi izr. Népkönyha f. évi december hó 1-én ismét megkezdte működését. Azon szülők, kik igényt tartanak arra, hogy gyermekeik a tél folyamán ingyenesen jó ebédet kapjanak, összeírás végett özv. Glück Samuné gazdasági alelnökönél jelentkezzenek. — Felkértem Sátoraljaujhely jótékony közönségét, hogy ezen nemes, emberbaráti intézményt akár természetbeni adományokkal, akár pénzzel támogatni sziveskedjék. — A vezetőség nevében: Özv. Fuchs Mórné elnök.

— Csehek által letartóztatott magyar utasok. Folyó hó 20-án éjjel Kálmán Ferenc a SAC. tagja, két barátjával együtt Kassáról érkezett meg. A csehek a helybeli állomáson letartóztatták. A letartóztatás oka az, hogy egy cseh katonára náluk levő csomagot erőszakkal el akarta venni. A szóváltás során Kálmán a katonát leütötte. Értesülésünk szerint a csehek a három embert a kassai hadbíróóság elé akarják állítani.

40 filléres bon-ok.

Az aprópénzhiányra való tekintettel és hogy megkönnyítsük az olvasóközönségnek lapunk vásárlását, a „Zemplén“ kiadóhivatala 40 fillérről szóló bon-okat adott ki, a melyeknek készpénzzel való beváltásáért a kiadóhivatal teljes garanciát vállal.

Kiadótulajdonos: Kereó Mór.

Hirdetések

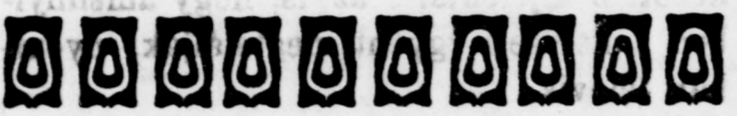

Magányos nő,

ki jól főz és a takarításban is segédkeznek, felvétetik

Misky Árpádnénál

(Hering-cukrászda, Széchenyi-tér 2.)

A téli évad beálltával ezúton felhívom a n. é. közönség figyelmét arra, hogy készítek saját módszerem szerint:

rakott, falazott tűzhelyet u. m. sparherd, kenyérsütő kemencéket,

melyek **tüzelőanyag** tekintetében lényegesen gazdaságosabbak. — Vállalom továbbá használatban levő tűzhelyek javítását, átalakítását, bármint fűtési, főzési vagy sütési hibák javítását jótállás mellett. Tisztelettel

Grisosik János

kőműves kisiparos. Molnár István-u. 26.

Hirdetéseket

jutányos áron fel vessz a kiadóhivatal.

VIRÁG B.

vizvezetési szerelő
SÁTORALJAUJHELY
Tompá-utca 14. szám.

Elvállal vizvezetési javításokat, valamint e szakmába vágó mindenféle munkákat jutányos áron.

Egy keveset használt

vasuti bunda

eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Cipőműhely megnyitás.

Ertesítem a n. é. közönséget, hogy cipőműhelyem, mely eddig anyag hiány miatt szünetelt, ismét üzembe helyeztem. — Elvállalok mértékszerű cipők készítését a legelőresebb kivitelben, jutányos áron. Garantált, saját készítményű cipő, állandóan raktáron. — Szíves pártfogást kér **CUKKER JENO** cipész. (Juhász Jenőné, féle háiban.)

„ZEMPLÉN“

KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT

Levélpapírok,
falragaszok,
körlevelek,
mérlegek,
meghívók,
számlák

és minden egyéb nyomdai munkák gyorsan és a mai kor igényeinek megfelelő kivitelben készülnek.

Finom minőségű irógéppapír nagyban raktáron.

SÁTORALJAUJHELY, SZÉCHENYI-TÉR 9. SZÁM.

Telefon: 42.

Telefon: 42.

Nyomatott a „Zemplén“ könyvnyomdai műintézetben Sátoraljaujhely.

Megjelenik három kedden, és szombaton.

Kéziratokat visszajuttatjuk.

Sátoraljaujhely 1919. november 22.

Ciklus

Huszár elnök ma a jegyzékét renciák tanácsos kabine tok delegál Clerk felett: „Vasára hozni, melyben túmány átvetés, készen részéről és mint provi legfőbb tanács a választás

Budapesti niszterelnök rene miniszter kács Andor

Károlyi

Budapest nap óta itt yorki theolo által Amerik hogy az ősből még Árpott nyugt nyugta nél összegeket ultrasocialis megmaradt értékre átsz Károlyi eg letébe, ug pénz a ban

Budapest mány tagja az első min

Budapest tény Nemz tanácsa tegy Károlyi bem után hossza István azt a ozyvai és számára leg Nem kíván

Wein I küldöttség I gül engedet ügyi tárcát.

Bécsből triában mű főmegbízottj nak Magyar való felfogó tant nagyon ország és A egyezés jön Berlinbe